Cofnodion Bwrdd Rheilffyrdd TrC Cyf

10 Hydref 2025

0900 – 1400

Lleoliad: Llys Cadwyn

Yn bresennol
James Price (Cadeirydd), Peter Strachan, Heather Clash, Alexia Course, Marie Daly, Jan Chaudry, Julian Edwards

Hefyd yn bresennol
Sam Hadley, Nick Millington, Stephen Morgan (Cofnodion), Gareth Evans (Arsylwr Llywodraeth Cymru)

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan y Cadeirydd.

1a. Hysbysiad ynghylch Cworwm
Gan fod cworwm, croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod a datgan bod y cyfarfod yn agored.

1b. Datgan Buddiant
Cadarnhaodd yr aelodau fod eu datganiadau o fuddiannau cyhoeddedig yn dal yn gyfredol ac nad oedd dim buddiannau ychwanegol i'w datgan.

2. Sylw i ddiogelwch
Trafododd y Bwrdd y gwelliant mewn glendid ar y trenau a'r ymdrechion parhaus i reoli gwastraff cyffredinol, gyda'r trefniadau ar gyfer caffael cyflenwyr biniau i gael ei adolygu. Trafodwyd rheoli plâu, a mesurau lliniaru fel rhwydi ar bontydd. Trafododd y Bwrdd y cynnydd mewn tipio anghyfreithlon a'r diffyg polisi gwastraff ffurfiol, gan dynnu sylw at oblygiadau dan Ddeddf Cenedlaethau'r Dyfodol ac effaith cael gwared ar finiau o orsafoedd.

3. Sylw i gwsmeriaid
Trafododd y Bwrdd gynyddu ymdrechion i ganfod twyll, gyda data newydd yn nodi mai teithwyr sydd heb brynu tocyn yw'r brif broblem, yn enwedig camddefnyddio Talu wrth Fynd. Trafodwyd safoni ymatebion i achosion o beidio â thalu. Trafododd y Bwrdd bryderon ehangach ynghylch twyll a'r ymgyrchoedd marchnata i gyfathrebu'n glir. Trafodwyd rhwystrau gweithredol ar y system Talu wrth Fynd gan gynnwys lleoliad offer dilysu ac arwyddion aneglur. Cyfeiriodd y Bwrdd at broblem gydag arwyddion yn Cogan Street, a bydd NM yn mynd ar drywydd hyn gydag MD i'w setlo [MD/NM i Weithredu]

4. Cofnodion a Chamau Gweithredu

Cymeradwyodd y Bwrdd gofnodion 10 Hydref 2025 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfod.

5. Adroddiad y Prif Swyddog Gweithrediadau

MD - Diweddariad i gyflwyno sgyrsiau ar gyfarfodydd cyn cyfarfod y Bwrdd

- [redacted]
- Mae dangosfwrdd digwyddiadau bellach wedi'i integreiddio â'r Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig (BTP), gydag ymrwymiad cadarn i ymchwilio i bob achos o ymosod ar staff a mynd at wraidd yr achosion.
- Mae ODSG bellach wedi uno â Llais y Cwsmer, gan nodi bod yr achosion o ganslo'r gwasanaeth rhwng Penarth a Coryton yn gysylltiedig â nam ar ddyfais cyfrif echelau a'r arwydd cyntaf posibl fod ceblau wedi'u dwyn. Mae problemau'n ymwneud â llystyfiant a'r fflyd wedi effeithio ar Reilffordd Calon Cymru; mae uned ychwanegol yn cael ei defnyddio i wneud y gwasanaeth yn fwy dibynadwy.
- Mae'r achosion o ganslo'r gwasanaeth rhwng Glynebwy a Chasnewydd wedi arwain at adolygu'r rhesymeg canslo ac mae Rheolwyr Perfformiad yn edrych yn fanwl ar y problemau a geir gyda'r gwasanaeth rhwng Maesteg a Glynebwy. MD i adolygu'r dull gweithredu ar gyfer canslo o safbwynt y gwasanaeth rhwng Glynebwy a Chasnewydd **[Gweithredu]**
- Cyflwynwyd model rhannu systemau ar gyfer canslo ac oedi ar y traciau, nododd y Bwrdd y gall gor-grynhoi data guddio gwraidd yr achosion. Mae'r camau sy'n cael eu cymryd yn cynnwys archwiliad dwfn gan NM ac ailgyflwyno dadansoddiadau swyddogaethol yn RDSG.
- Bwriedir adolygu codau adnabod os ceir oedi o dros bum munud ac ymyrryd ar lefel y gorsafoedd. [redacted]
- Bydd yr Asedau Euraidd ar Linellau Craidd y Cymoedd yn cael eu hailosod a bydd y cynlluniau wrth gefn yn cael eu hadolygu a'u cyflwyno i'r Bwrdd Rheilffyrdd, gofynnir am gyngor allanol, a hefyd flaengynllun peirianneg i wneud newidiadau mawr.
- Ail-osod amcanion NR ar gyfer yr hydref gan symud at gyfarfodydd hydref 'gwir amser' gyda chyfarfodydd nad ydynt yn hanfodol yn cael eu clirio i symleiddio'r ffocws.
- Dywedwyd wrth y Bwrdd fod perfformiad CAF o Gaer yn dda iawn, ond fod cwymp dail wedi effeithio ar Gyfnod 7. Mae'r Adolygiadau Dysgu ar Unwaith (ILR) yn dangos tueddiadau calonogol yn y perfformiad.

- Gwelwyd perfformiad cryf ar draws y rhwydwaith gyda Llinellau Craidd y Cymoedd yn cyflawni 94% o'r Amser y mae Teithwyr yn ei Golli (PTL) a Chymru a'r Gororau yn cyflawni 84% PTL.
- LB i ddatblygu gwefan benodol ar gyfer cwsmeriaid i dynnu sylw cwsmeriaid at broblemau gweithredol ar y gwasanaethau dosbarth cyntaf **[Gweithredu]**

6. Trenau Class 398

Ymunodd Dan Tipper a Colin Lea â'r cyfarfod

Trafododd y Bwrdd gyflymu llwybr critigol Cyflwyno i Wasanaeth drenau Class 398 i fis Mawrth 2026 drwy symleiddio'r broses o'u cymeradwyo ac ynysu diagram Treherbert i leihau anghenion hyfforddi, gyda gweithio ar ddiwrnodau gorffwys o bosibl yn galluogi iddynt fod yn barod erbyn canol mis Chwefror. Cydnabuwyd yr oedi gyda meddalwedd a'r risgiau wrth brofi, yn enwedig wrth brofi nifer o unedau, profion brêcs, a sicrwydd cwrs peilot a drefnwyd ar gyfer 18 Tachwedd. Trafodwyd defnyddio trenau Class 756 i Fae Caerdydd fel ffordd o gyrraedd y targedau perfformiad, yn amodol ar gymeradwyaeth gan y penaethiaid proffesiynol ac archwiliadau o adnoddau. Codwyd y mater o gydymffurfio â mynediad i doiledau a'r goblygiadau ar amserlenni, ac ystyriwyd gwasanaethau gwennol a diagramau gwasgarog. [redacted] Roedd y cyfeiriad strategol yn gwyro tuag at gyflymu'r broses o gyflwyno, cael gwared ar drenau Class 150, a rhaeadru trenau Class 231, a oedd yn golygu cael cymorth gan y Tîm Arwain Gweithredol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid. Nodwyd goblygiadau ariannol yr opsiynau a argymhellwyd, a chynghorwyd y byddai'r gost am gyflymu yn [redacted]. Cafodd camau gweithredu eu neilltuo i CL a MD i archwilio dichonoldeb gwasanaeth gwennol a chyflwyno 756 i'r Bae **[MD/CL i weithredu]**

7. Diweddariad Masnachol

Ymunodd Chris Williams â'r cyfarfod

Trafododd y Bwrdd fod refeniw Cyfnod [redacted]. Mae angen rhoi sylw brys i broblemau gweithredol fel diffyg trenau Mk IV a dibynadwyedd gwasanaethau, yn enwedig ar lwybr Caerdydd-Manceinion. Trafodwyd marchnata drwy brofiadau ac ymgysylltu'n uniongyrchol â chwsmeriaid i wella'u hymwybyddiaeth a'r nifer sy'n defnyddio cynnyrch Talu wrth Fynd. Gofynnodd y Bwrdd i LB ddiffinio amcanion marchnata clir, gyda galwad ehangach am berchnogaeth, ymateb tactegol, a gwell dealltwriaeth o gwsmeriaid ar draws y rhwydwaith **[Gweithredu]**

8. Prisiau wedi'u Rheoleiddio Mawrth 2026

[redacted]

9. Adolygiad Ariannol

Ymunodd Stephanie Reymond â'r cyfarfod

Trafododd y Bwrdd y perfformiad ariannol a'r newidiadau yn y system gyllid a'r drefn lywodraethu, gan nodi diffyg o £2.4m yn y cymhorthdal sydd bellach yn cael ei adlewyrchu yn y rhagolygon. Fe wnaeth y dull diwygiedig o gyflwyno ffigurau amlygu her aruthrol i'r rheolwyr o £1.9m i wrthbwyso risgiau ac achosion na chawsant eu cynnwys yn y gyllideb wreiddiol, gyda £2.2m o refeniw teithwyr yn dal i fod mewn llaw. Eglurwyd y rhagdybiaethau ar y gwariant marchnata, a disgwylir rhagor o fanteision o'r adolygiadau o swyddi gwag. Trafodwyd llithriant y gwariant cyfalaf, gan nodi'r optimistiaeth i ôl-lenwi drwy brosiectau newydd. Cadarnhaodd y gwaith ymgysylltu allanol nad oedd dim gwarantau ar eitemau refeniw allweddol, a bod y paratoadau'n mynd rhagddynt ar gyfer sesiynau herio, gyda phwyslais ar reoli costau lefel isel cronnol ac olrhain y camau i addasu prosiectau penodol ar wahân.

10. Elfennau Masnachol CAF

Trafododd y Bwrdd strategaeth cynnal a chadw ar gyfer unedau newydd, [redacted]

11. Cerbydau Rheilffyrdd (Fflyd y Dyfodol)

Ymunodd Rob Hale a Chris Pearce

Trafododd y Bwrdd y cynllun fflyd strategol i ddarparu ar gyfer ehangu'r gwasanaethau yng Ngogledd Cymru a Bryste, ac roedd gofyn am 10 uned Class 153 ar unwaith, unedau a fyddai'n cael eu disodli yn y pen draw gan unedau Class 197 CAF. [redacted]

[redacted] Bydd y gwaith o adnewyddu fflyd Mk IV, [redacted], yn cael ei ohirio drwy ymestyn oes asedau ac archwilio locomotifau newydd. Cadarnhawyd bod trenau Class 231 yn cael eu haddasu'n rhai hybrid, gan gyd-fynd â'r strategaeth cerbydau rheilffyrdd a'r dadansoddiad cost a budd a amlinellwyd yn flaenorol yn yr achos busnes yn 2021. Mae cynllun rhaeadru yn hanfodol i egluro'r trawsnewidiadau, a chynigiwyd deunyddiau cyfathrebu gan gynnwys creu fideo o'r fflyd, argraffu taflen am y cerbydau rheilffyrdd, a sleidiau wedi'u diweddaru (depos, unedau Mk IVs). Bydd angen i'r bwrdd sbarduno'r archebion opsiynau ar yr adeg iawn, gyda senarios clir i helpu gyda'r gwaith o wneud penderfyniadau.

12. Trenau Class 197e

Nododd y Bwrdd mai Bwrdd TrC fyddai'n gyfrifol am gyflwyno unedau Class 197e i wasanaeth. Cadarnhaodd MD y byddent yn siarad am y papur a ddarparwyd.

13. Marchnata

Adolygodd y Bwrdd yr ymdrechion presennol i godi ymwybyddiaeth o frand, gan nodi sgoriau ystyriaeth gref gyda 28% yn cofio hysbysebion yn arolwg omnibws Cymru; mae hyn yn agos at feincnodau brandiau mawr. Mae her chwe wythnos ar y gweill er mwyn gallu targedu'n well gan ddefnyddio technegau digidol, prisiau ac amseru yn ystod oriau brig. Mae 17 o ymgyrchoedd yn rhedeg drwy gydol mis Mawrth, [redacted]. Mae Talu wrth Fynd (PAYG) yn dal i fod yn ymgyrch "wastad arnodd", gan nodi bod cynnyrch newydd i deuluoedd yn cael ei lansio ym mis Tachwedd. Trafodwyd cyfleoedd Busnes i Fusnes, gan gynnwys porth label gwyn ar gyfer archebion trên corfforaethol. Nodwyd disgowntiau'r systemau llaw ar fysiau a chyfyngiadau'r system archebu. Bydd cardiau crafu yn cael eu dosbarthu i gydweithwyr dros y Nadolig, ac mae mynediad at brisiau 'gwir amser' yn gwneud ymgyrchoedd yn fwy hyblyg. [redacted]

14. Unrhyw Fater Arall

Gofynnodd y Bwrdd i EE ddod â chynlluniau lleihau salwch i Gyfarfod nesaf Bwrdd Rheilffyrdd TrC **[EE i weithredu]**

Gan nad oedd unrhyw Fater Arall, dywedodd y Cadeirydd fod y cyfarfod wedi dod i ben.